

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΚΡΟΓΙΑΛΙΑΣ

Ο ΜΑΓΕΜΕΝΟΣ

Νεράζια σγουροπλέξουδη καὶ μαρμελοματούσα
 Θυρεῖ ἀπ' τὰ διάφανα νερά τὸν πρωτοταξιδικάση
 Νὰ νείρεται στὴν κουρπαστὴ μ' ἀτάλευτὴ τὴν ὕψη :
 * -Θαλασσοπερατάρη μου, σὺν τί μοῦ συλλογᾶσαι ;
 Μὴν ἀδερφοῦλες ἔρηστε, μὴ τῆς καρδιάς σου ταίρι ;*
 Καὶ ὁ μαγεμένος στ' ἐρινὴ χέρια καὶ χεῖλῃ ἀνοίγει :
 * -Πλουτιά μου, ἐσένα νείρομαι καὶ σένα συλλογοῦμαι ! *
 Μανούλα τὸν ἀκαρτεροῦ. κ' ἡ Ἀγάπη τοῦ δυὸ χρόνια
 Τρίτῃ χρονιά ρασοφορᾶν καὶ κλαῖν ἀγκαλιασμένες !

Σ. 1-385

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΜΠΡΟΥΣΟΣ *

Τοῦ Πάλλη τὸνομα εἶτανε προσωρισμένο νὰ συνοδεύεται μὲ μιὰ
 ἀπὸ τίς λαμπρότερες μεταφράσεις τοῦ βγήκε ἀπ' ἀνθρώπου χέρι, — τὴν
 Ἰλιάδα τοῦ Ἀγαποῦσε πάντα νὰ λήῃ αὐτὸς δὲν εἶτανε γεννημένος γιὰ
 νὰ γράφῃ πεζὰ, καὶ δὲν ἔγραφε. Τὸν πίστευα ἀπὸ εἶδος εὐγένεια, μέσα
 μου ὦμο, ἔλεγα πάντα, ἕνας ποὺ μπορεῖ νὰ βγάξῃ τέτοιους περίλαμ-
 πρους στίχους σὺν αὐτοῦς ποὺ βλέπουμε μέσα στὴν «Ἰλιάδα» τοῦ,
 πῶς γίνεται νὰ μὴν μπορῇ νὰ γράψῃ καὶ πεζὰ ἐπίσης περίλαμπρα,
 μάλιστα ὅταν ἔχῃ καὶ νὰ συλλογιστῇ καὶ νὰ πῇ. ὅπως ἔχει σὲ ἀντικεί-
 μενα ποὺ τὸν ἐνδιαφέρουν ; Καὶ τώρα, ποὺ μᾶς κἀνήκε τέλος πάντων
 πεζογράφος μὲ τὸν «Μπρουσό» τοῦ, καὶ μᾶς διασκέδασε ὅχι λίγο, νὰ,
 ποὺ εἶχε τὸν τόπο τῆς ἡ ἀπορία μου. Μᾶς βγαίνει πεζοπόρος πρώτης,
 κι ὁ λόγος τοῦ ἀρχίζει τὴν καταπληκτικὴν ἡ ἡμερὰ καὶ ἡμερὰ, καὶ νὰ ἱστορῇ
 σοβαρὰ ἐθνικὰ ψευδία σὲ κοινούς ἀνθρώπους καὶ σὲ κοινὰ παιδιά,
 ποὺ ρήχτιονε τὸν πρῶτο νὰ ποῖμε σπᾶρα τῆς ψευτωσύνης ποὺ βλέ-
 πουμε στὴν κατοπινὴ τους ζωὴ. Δὲν τ' ἱστορεῖ ὅμως μὲ κἀκία, παρὰ
 μὲ κάποιον πόνον πάντα, κ' ὅσοτερά ἀπὸ βαθὺν μελέτη. Κ' ἔτσι ἀπὸ ψευ-
 γὰδι σὲ ψευγὰδι ἐρχόμεστε στὰ μέρη ποὺ ἡ ρεματιά μας ἀλλάζει ἄξαφνα

* Μπρουσό. Σημειώματα ἀπὸ τὸ Νομπελ. Βιβλιοπωτεῖο Γενάρη, ὁδ.
 Σοφοκλή 3, 1923.

ῥη, καὶ περιγράφει ἐξαίσιες τοπικὰς ὁμορφίαις. Κ' εἰδῶ μᾶς παρουσιάζεται ὁ τίτλος τοῦ Ἔργου, καὶ μὲ ἐπισημαίνεται, καὶ βλέπουμε τέλος πάντων, ὅσοι δὲν σήγαμα ποτὲ καὶ Μπρουσά, τί σημαίνει ἡ μυστηριώδικη ἐκείνη λέξη. Μὰ παραπλὴν τρεχουμε.

Ἔχουμε πρῶτα νὰ περάσουμε ἐπιστομικὰ λημέρια, π.χ. τίς δοκίμους ποὺ γενήκανε στὸν τόπο μας μετὰ τὴν ἑλληνικὴ τὴ Βοτανικὴ. Κατόπι ἀντικείμενα βιβλιογραφικά, καὶ πολὺ περίεργα μάλιστα, ἀφοῦ μαθαίνουμε καὶ μετὰ τὸν τρόπο κλάπηκε ἓνας σπένιος Ἑρωτόκριτος, ἔπειτα χίλια μύρια ἄλλα περιστατικά τῆς τότε ζωῆς, τῶν τότε συνηθειῶν. Μ' ἄλλους λόγους ὁ «Μπρουσός» καταντᾷ γενικὴ θεὰ τῆς Ρωμιουσύννης, βαθιὰ ψυχολογημένης. Καὶ κατόπι ἀπὸ ἅμπαλλα νόστιμα ἀνέγδοτα ποιητικῶν σολοικισμῶν, ξαναμπαίνουμε σὲ σειρά κριτικὴ παρατήρησις πολεμικῶν γεγονότων, καὶ μ' αὐτὰς τὸ ταξίδι μας (ἐπειδὴ στὸ ταξίδι ἀπάνω ἔρχονται ὅλα αὐτὰ τὰνέγδοτα), γίνεται πὺ σοβαρὸ καὶ διδαχτικόν.

Οὕτε στιγμή δὲν κουράζεται ὁ πεζοπόρος μας. Ὅλοένα προχωρεῖ, καὶ ὅλοένα δηγέται. Ἡ ἀκουρασία του αὐτὴ μᾶς θυμίζει πολὺ τὸν περίφημον «Autocrat at the breakfast table» τοῦ Oliver Wendell Holmes, ποὺ εἶναι κ' ἐκεῖνος μονολογικὸς σὰν τὸν Μπρουσό.

Ἔρχονται τώρα ἱστορικά τοῦ Κρουσεριοῦ, τοῦ Μπραΐμη, τοῦ Μάρκο Μπότσαρη, ἔπειτα τοῦ Τρικουλή, Δεληγώργη, Μάνου, καὶ ἄλλων, καὶ τέλος ξεπροβάλλουν καὶ δυὸ τρεῖς πολὺ παλιὰ ἀνέγδοτα, ποὺ ἓνα τους εἶπεν ἡρώα τὸν ὑποφαινόμενο! Αὐτὸ ἔσωνε νὰ μᾶς πείσῃ τί φανερό μνημονικὸν τῷχει.

Ἡ περιγραφή τῆς κοίτης τοῦ στενοῦ τῆς Στραγασιᾶς πρέπει νὰ διαβιστῇ σὺν βιβλίῳ μέσα. Παίρνουμε ὥς τόσο μερικὰς ἀράδες:

«Τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ, γνωστῆς ἀπὸ τὸνομα γειτονικοῦ χωριοῦ ὡς τὸ στενὸ τῆς Στραγασιᾶς, τὸ θέσμη εἶναι θαυμάσιον, θαυματικώτερον παρὰ τὸ θέσμη πολλῶν σκηνογραφικῶν ποὺ μᾶς δείχνονται στοὺς κινηματογράφους ὡς τι ἐκλεχτότερα κοσμήματα τοῦ φυσικοῦ κόσμου. Τόσο, ποὺ ξεκαθάραισα λίγη ὥρα... Τὸ κερὶ γύρω καὶ κρουστικόν κατρακυλάει μουρμουριστὰ ἀπάνω στὰς προγάλαζα λιθάρους, καὶ χοντροὶ πλάτανοι καὶ βαλανιδιές στολίζουν τὸ θέσμη... Ὅποιος τίς ἀγαπάει (τίς τις καλλονές), ὅς κοπιᾷ νὰ τίς δῇ. Εἶναι ὁ μόνος ἀποτελεσματικὸς τρόπος».

Πολὺ πραχτικὴ συμβουλή. Κι ὅμως τί ὥραϊα καὶ ζωντανὰ μᾶς τὸ περιγράφει, καὶ πόσο ἀληθινὰ μᾶς τὰ παρᾶσταίνει.